

[0015]

KOARTE MEIDIELINGEN

1. Under de titel "*Estrikken*" sille, foar safier de tiid en it jild dêrfoar foun wurde kinne, in rige lytse teksten en stûdzjes op it gebiet fan de Fryske filology fan it Ynstitút formannichfâldige wurde, uteraerd yn in biheinde oplage. Wy setten útein mei

"Blijdschips Betjoeginge" fan Eelke Meinderts,
biwurke fan Chr. Stapelkamp.

Foar earnstige bilangstellenden hawwe wy jit in pear eksimplaren oer. As dy fuort binne, sille wy né forkeapje moatte.

2. Op 1 Desimber 1952 stoep Juffer Kobe Hanenburg as typiste yn 'e rige fan meiwurkers oan it Frysk Ynstitút. Komselden sil in meiwurkster sa wolkom west hawwe. Der lei al sa folle wurd op har to wachtsjen, en alle dagen biseffe wy mear, hoe't it timpo fan ús arbeidzjen mei har komst omheechroun is. Wy hoopje dat it ek har goed foldwaen mei.

3. De *tsjerkerekken fan Boazum* hat ús gâns drokte bisoarge. Hoewol't al it mateariael biarbeide wie, hat Mr Oosterhout mei moed in nij bigjin makke, doe't it blikken die, dat wy net tofreden hoegden to wêzen mei in globale tiidsoantsjutting, mar it measte moai krekt op it jier sette koene. It wie as yn 'e ûngetiid, as de boer nei in fikse bui it hea jitris útinoar tysket ear't er it foargoed opnimt. En de warbere ploech Grinzer helpers stie fuortynien ré, om alles wer kreas op it abie to lizzen, sadat it hea foar de ein fan it jier kreas to plak lei oan de golle. Tank!

4. De wurdfoarmen binne allegearre op listen brocht; dy listen binne typt en wy kinne ús materiael dus oersjen. Nou bigjint it byinoar setten fan de ûnderskate foarmen fan itselde wurd op ien lemma. Dat is net yn in moarnskoft birêdden, mar hwerom soe ek dit krewei, as tawijing en trochsetten der is, net ta in goed ein brocht wurde kinne?

5. De nije útjefte fan "*De Tweede Emsinger Codex*", yn de rige "Oudfriese taal- en rechtsbronnen" sil in tige yngeand juridysk register bifetsje, dat Mr Gerbenzon gearstald hat. It is in bisykjen en faeks kin it systeem it hjir en dêr noch hwat forbettere wurde, mar der is alle war op dien en wy binne der wis fan, dat de brûkers fan Prof. Fokkema syn tekstuutjefte der bliid mei wêze sille.

6. Nou 't it mei gauwens sa fier wêze sil, dat de tekst fan it *Snitser Recesboek* en fan de *Codex Parisiensis* kollationearre en oertypt is, kinne wy wer ekserpearders brûke. Meije wy in driuwend birop dwaen op ús trouwe helpers, om ús ek nou wer by to stean en meije wy de lêzers fan "Us Wurk", dy't noch net oan dit wurd meidien hawwe, freegje om har nou op to jaen? De iene kin mear tiid vrij meitsje as de oare, mar ek it biarbeidzjen fan lytse stikken tekst dijt ús yn de hân. Dus: frijwilligers foar! Tuskentiids hiene har al opjown: J. v.d. Baan, H. v.d. Heide (beide to Grins) H. Hornstra (R'dam), J.H. Kingma (Breda), G.A.G. Meerburg (Ljouwert), E. Vellinga (De Gerdyk) en T. Wierda-Beerends (Den Helder). Wy sille dizze minsken earstdeis in stik tekst stjûre; it is net nedich, dat hja har wer op 'e nij opjowe.

7. Sûnt it lêst forskynde nûmer fan "Us Wurk" hawwe guon goegunders wer boeken en oerprintsels foar de Ynstitútsboekerij ôfstien. It binne de Hearen J. Kingma (Breda), B. Brouwer (De Haech), Prof. Dr R.W. Zandvoort (Grins) en Fr. van Coetsem (Wassenaer).

Dr D. Kalma moat tank hawwe foar syn meidieling oer Frisia. Wy hâlde ús fansels oanrikkemedearre. To faek wurde boeken, binammen âldere útjeften, wei, dy't by ús goed to pas komme soene.

8. Wy kamen de lêste tiid in stikmannich tydskriftbydragen tsjin, dy't faeks ek foar oaren fan bilang binne. Wy stelle it tige op priis, dat de skriuwers dêrfan gauris in oerprintsel oan it Frysk Ynstitút takomme litte. Wy neame: *A. Hallema*, Verplaatsing van het Friese Admiraliteitscollege van Dokkum naar Harlingen (1644-1652) (Marineblad 1952, p 656); *idem* Honoraria voor handschriften en boeken in het verleden (Folium II, 3-4, 1952, p. 94); *A.W. Lang*, Ostfrieslands Küste in der Darstellung der älteren Segelhandbücher (Ostfriesland Kalender 1953); *W. Krogmann*: Zu den Emsgauer Buszen (hund - bitzeslete). (Zeitschrift des Savigny-Stiftung, Bd. 69, Germ. Abt., 1952, S. 345); *Fr. van Coetsem*, Fries droech, 17de eeuws Hollands druijg (Leuvense Bijdragen XLII, 1952, p. 58); *idem*, Oudfries hw- > w- en Nieuwfries hoâ- > woâ (ibidem, p. 53); *Kap. B. Voets*: Perikelen uit de 18e eeuw in Friesland (Arch. Aartsbisd. Utr. LXIX, afl. 2). *J.M. v.d. Venne*: Het geslacht Van Haren (De Maasgouw, LXX, afl. 5). *M. Hartgerink-Koomans*: De proostdijen van Munsters Friesland (Bijdr. v.d. Gesch d. Nederlanden, VI, 1952, p. 1).

9. Oersettingen: Sûnt fan 't hjerst binne neisocht:

Iduna: jrg. 1845 o/m 1862; oarde rige: 1863 o/m 1870.

For hûs en hiem: jrg. 1888, '89, '90, '91, '92, '93, '95.

Friesch Jierboeckjen: jrg. 1829, 1830, 1831, 1833, 1834, 1835.

De rinnende jiergongen fan It Heitelân en De Stim f. Fryslân binne oan Jann. '53 ta bywurke; it trochsykjen dêrfan bliwt nou yn 't earstoan râsten.

10. *Winterlêzingen*. De bilangstelling foar de winterlêzingen fan it Ynstitút wint noch stees aan. Der is, as de oankondigingen op 'e tiid yn sé geane, in fiks publyk to forwachtsjen, hat wol blikken dien. Mei de kar fan de sprekkers hawwe wy oant nou ta lokkich west; sawol Dr Matuszak as Dr Lang hold in ynlieding, dy't op heech peil stie en dêr't mei noct hárke wurde koe.

11. Yn 'e fjouwer moanne, dy't Mr P. Gerbenzon yn Frankryk tahâlden hat om ûndersiik to dwaen nei hânskriften en archyfstikken oer Fryske tael- en letterkunde en skiednis hat er, binammen op histoarysk gebiet gâns unbikend materiael foun. It is de bidoeling om in folsleine list fan fynsten to publisearjen, dat elts dêr yn fine kin, hwat him ynteressearret.

12. Mei't Mr Gerbenzon foar archyfundersiik gâns in skoft yn Frankryk tahâlden hat, hat de biskriwing fan de nije oanwinsten fan ús film- en fotokolleksje ek stilsteaan moatten. Der wurdt nou lykwols hurd oan arbeide, om de efterstân yn to heljen en ta in nije katalogus fan ús bisit op dit gebiet to kommen.

O A R K O N D E F Y N S T E N

Gent, Kolleksje: Kleaster fan de Wite Nonnen, Ljouwert. II.

13. *Tzalingh Sydsz. Jeppama*, grytman oer *Ferwerderedeel* jowt konsent op 'e keap fan treddeheal pounsmitte miedlân, lizzende op *Marrumma hemrick* by *Wirdera fenna*, dy't *Hemma Oddaz.* scriwer koft hat fan *Gherit Jacobsz.* skepen to *Leowerd*.

1505, opten freed voer pinxstra (Maeije 9).

orig. papier; 1 opdrukt, oerplakt segel.

Rol 69, 15 port. 61

Forl. boppe, nû. 6.

14. *Waltia Ghalaz.*, wenjende to *Leowerd* forkeapet en leveret oan *Jarigh Timensz* skepen yn *Leowerd* 25 philipsen jierlikse rente út *Henrick flasckhouwers ende Katherina* hûssté, sa ek 14 philipsen út de hûssté dêr njonken, dêr't *Hemma scriuers* hûs op stiet, en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.

1501, opten monendey ney *Judica* inder festa (Mrt. 29).

orig. papier, 1 opdrukt, oerplakt segel.

Rol 69, 16 port. 61

15. *Willem Janszoen*, burger in *Lewerden* en *Fokel* zijn vrouw verkopen met beding van wederinkoop en leveren aan *Dode Gherrijts zoen*, burger in *Lewerden*, en *Katrijn* zijn vrouw één gulden jaarlijkse rente uit hun huis, staande in de *Hoghe strate* en geven kwitantie voor betaling.

1522, den eersste dach van Desember (Dec. 1).

orig. papier, 1 opgedr. zegel.

Rol 69, 17 port. 61

Met ondergeschreven notitie d. d. 9 Febr. 1526 over verleend consent, getekend: *Wilko* (Folkertsz, secret. v. Leeuwarden).

16. *Sijbren Goffaz. Roerda* forkeapet en leveret *Wijba Gerrits zoen* en syn wiif *Sijouck*: âlve goune jierlikse rente, lizzende to *Spannum* yn *Felssmagued* en acht pounsmitte nijlân op *Beethghumma Nijland*; hy jowt kwitânsje foar de priis.

1504, opten sawnden dej Junij (Juny 7).

authentike kopy fan Wilko Folkerts (1516-1537)

Rol 69, 18/19 port. 61

17. *Peter Kammingha* forklearret, dat *Gherbith Muckama* (foar syn wiif) ôfstân dien hat fan oanspraken op it guod of de sate to *Wanswert*, dy't *Hemma Oddaz.* koft hat fan *Ayliff Hemmama*.

1504, opten xij^{te} dey in October (Okt. 12)

orig. papier, 1 opdrukt, oerplakt segel.

Rol 69, 20 port. 61

Forl. nû. 18, 19, 47.

18. *Hemma Oddaz.* forsiket *her Ghabba, persona to Wanswert* om op trije Sneinen oer 'e tsjerke ôf to kondigen, dat hy, *Hemma*, en syn wiif fan *Ayliff Hemmama* in sate koft hawwe, neamd *Syorda gued*, dêr't *Douwa Hesslingha* sill. op wenne hat, en dêr't dy syn widdou nou op wennet mei *Aesgha Peersz.* hy freget de adresearre om op it brief oan te tekenjen, dat de ôfkondigingen dien binne.

1504, opten wernsdey ney *Jnuencionis sancte crucis* (Maeije 8)

orig. papier, ûndertekene. Mei ûnderskrift fen her Gabbe dat de ôfkondigingen hâlden binne en dat *Sifridus Wijbez.* protestearre hat, d.d. 1504, circa penthecostes (Maeije 26)

Rol 69, 21 port. 61

Forl. nû. 17, 19, 47.

19. *Aliff Hettaz. Hemmama* forkeapet en leveret oan *Hemma Oddaz.* scriwer en *Houck* syn wiif in sate to *Wanswert*, dy't by âlds hiet *Syorda gued* (dêr't *Douwe Hesslinga* silliger en syn heit op wenne hawwe en dêr't nou *Douwe's* wiif en bern mei *Aesgha Peersz*, har man, op wenje) mei hiem, grêft, hoarnleger, terplân, siedlân, fennen en mieden, heech- en leechlân, fiskerij en alle tabihearren, en mei de stien, dy't op it hiem leit, en jowt kwitânsje foar de bitelling fan de priis, dy't bistege is foar it biteljen fan skulden fan syn broer *Renick*.

1504, freeds ney sinte Marcus ewangelista (Apr. 26)

orig. perk., mei twa úthingjende segels.

Rol 69, 22 port. 61

Forl. nû. 17, 18, 47.

20. *Aesgha Peersz.* en *Bauck Wyghers dochter*, syn frou, wenjende op *Syorda in Wanswerderaghæ* forkeapje en leverje oan *Hemma Oddazen* en syn wiif *Houck*, harren lânhearren, 7 poumsmijtte lân oer heech en leech út it guod to *Boyngweer*, lizzende to *Wanswert* oan' e suderigge fan 'e *Ee* en jowe kwitânsje foar biteljen fan 'e priis.

1505, snyonds voer hillige cryoes dey Exaltacionis (Sept. 13)

orig. perk., mei 1 úthingjend segel.

Rol 69, 23 port. 61

Forl. nû. 32.

21. *Petrus Bernardi, vicarius to sancte Vijts stzerck to Liowerd* forklearret him akkoart mei de forkeap fan syn rjochten yn *Thomasma* hûs en steed troch syn nift *Lisck Jorwert Jantiama dochter, Janka wifj*, dy't him syn part bitelle hat.

1502, wernsdeis nei sancte jacobsdei apostoli (July 27)

orig. papier, mei 1 opdrukt, oerplakt segel.

Rol 69, 24 port. 61

22. *Lyuwa Rompta en Anck Peters dochter*, syn wiif, wenjende to *Leowerd* forkeapje en leverje oan *Hemma Oddaz* en *Houck* syn wiif in fenne to *Fyouwerhusen*, by *Fyouwerhwstra wey*, 16 poumsmijtte to *Harmswerd*, hjittend *Marithiens weyda*, by *Harmswerdera wey* en *sinte Cecilie Maer* en 2 kougers yn *Fleetstra fenna*, en jowe kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.

1509 op sinte Aghate dey joncfrow (Febr. 5)

Orig. perk. mei 1 úthingjend segel.

Rol 69, 25 port. 61

23. *Kempa Jansz. Doyngha en Auck Peters dochter*, syn wiif, wenjende to *Hielsum* forkeapje en leverje, om lân mei niaer ynlosse to kinnen, oan *Hemma Oddaz.* en *Houck* twa steden, lizzende to *Leowerd* yn 'e *Haghe stretta* (op 'e iene wennet *Sybren Heynaz.*, op 'e oare *Nanningh Ketelboeter*) en jowe kwitânsje foar biteljen fan 'e priis.

1509, opten wernsdey ney Natiuitatis marie (Sept. 12)

Orig. perk., 1 úthingjend segel.

Rol 69, 26 port.

61

24. *Lywa Hettez*, grytman yn *Rauverderhem* jowt *Vijba Gerijtz* konsent op 'e ruil fan 2 golden flor. en 10 st. rente yn *Bernseragued* to *Raerd*, dy't er roale hat fan *Sybren Bottaz.*

1531, den xxvij deiij Martij (Maert 27)

orig. pap. ûndertekene én mei 1 opdr. segel

Rol 69, 27 port. 61

25. Aanteking over verdeling (?) van landerijen; 13 pondematen liggende op *Bosme Nijland* in de *menscaer* (?), waarvan *Frans Kamminge dochter* 5 pond. 5 eynsen, *Elk Herenge* erfgenamen een pondemaat, de *suste-*

- ren bij Jacopijnen to Lewarden 7 pondematen krijgen.*
ongedateerd (na 1532)
Losse aantekeningen; op papier. ongetekend, ongezegeld. Rol 69, 28 port. 61
26. *Peter Petersz. Aylwa stiet Hemma en Houck ta, om itjingje hja to min barre út it guod to Wanswert, noard fan 'e Ee, dêr't Hera op wennet, en dêr't er harren treddeheal goune rente op forkoft hat, to forheljen op syn guod to Ferwert, dêr't Broer op wennet.*
1507, opten sniond ney sinte Johannes natiuitas (Juny 26)
koncept (?), papier Rol 69, 29 port. 61
27. *Cornelius Tzummaz, en Rinth Atta dochter, syn wiif, forkeapje en leverje mei rie en konsent fan Ryoerd Sippez. to Lyouwirdt oan Wibe Gerrijtt zn. en Syouck, syn wiif, boargers to Lyowerd trije stûren jierlikse rente oer heech en leech to Raerd yn Bernsragued, dêr't de keapers al lânhearren fan binne, en jowe kwitânsje foar bitelling fan de priis.*
1526, opten xiij^{en} deij Februarij (Febr.13)
orig.papier, ûndertekene. Rol 69, 30 port. 61
Forl . nû. 71.

U T U S S A M L I N G E N

(f. Westerlauwersk Fryslân, forfolch)

9. *Earste Recesboek fan Snits*
(Ljouwert, Rijksarch., Rechterl. arch., Sneek D 1).
Hânskrift fan 1490-1497; - 1510-1512.
N.B. dit Hs. bifettet kopyen fan brieven. Opnamen: mikrofilm opn. fan pag. 1-264. Filmrol 53, 54, 55.
10. *Twade Recesboek fan Snits*
(Ljouwert, Rijksarch., Rechterl. arch., Sneek D 2).
Hânskrift fan 1506-1510; 1514-1517.
Opnamen: mikrofilm opn. fan pag. 1-446. Filmrol 93 - 105.
11. *Earste Recesboek fan Ljouwerterdiel*
(Ljouwert, Rijksarch., Rechterl. arch., Leeuwarderadeel E 1)
Hânskrift fan 1535.
Opname: mikrofilm opn. fan it hiele Fryske stik. Filmrol 83.
12. *Plysjeregister fan Ljouwert.*
(Ljouwert, Gemeentearchief, 149 (127))
Hânskrift fan 1503-1504.
Opnamen: mikrofilm opn. fan it hiele Hs. Filmrol 90.

B. KRONIKEN

N.B. foar histoaryske stof opnommen yn rjochtshânskriften: sj. A. Rjochtshânskriften.

1) *Thet freske Riim*

(Ljouwert, Friesch Genootschap II - b- 28)

Hânskrift midden 17e ieu

Opnamen: negative fotokopy p. 11

port. 20

Utzefte: A.Campbell, *Thet Freske Riim, Tractatus Alvini* (The Hague, 1952)2) *Aldfryske Kronyk.*(Grins, Rijksarchief. Hs. in - fol. 15^b)

Hânskrift om 1500 hinne

Opnamen: neg. fotokopy fan 'e hiele kronyk

port. 22

Utzefte: 'It Beaken', I (1939), s. 122 e. f.

3. *Aldfryske Kronyk*

(Hoe dae twee koningen vuyt Denemercken jn Vrieslandt eens tyt gecomen zyn)

(Ljouwert, Provinc. Bibl. v. Fr., 362 Hs.)

Hânskrift út 'e 16e ieu.

Opnamen: mikrofilm fan 'e hiele kronyk (fol. 1r - 4r)

Filmng. F29-F35.

K O A R T E M E I D I E L I N G E N

1) Oer *bilangstelling* hat it Frysk Ynstitút net to kleijen. Fan de bisikers, súnt it foarich nûmer fan 'Us Wurk', neame wy Prof. Dr. G.G. Kloeke, Dr. P. v. d. Meulen, Prof. Dr. H. Orton en Dr. A. Rakers.

2) De *forbiningen mei it bûtenlân* wurde machtiger en sterker en dêr binne wy bliid ta. Soks docht net allinne bliken út de al neamde bisites fan Orton (Ingelân) en Rakers (Dútsklân), mar ek út it feit, dat it net mear in útsûndering is, as in bûtenlanner hwat langer yn Grins en op it Ynstitút tahâldt, om profyt to hawwen fan it materiael en de stipe, dy't dêr bean wurde kin.

Sa wie pater Norbert Backmund O. Praem., dy't yngeande stûdzje makket fan de Fryske kleasters fan syn Oarder, in skoftlang ús gast en wurdt de Hear S. Chatman, hwaens stûdzjetiid nei de ein rint, opfolge fan de Frânskman Simon Kalifa, learling fan Prof. F. Mossé û.m. De hear Kalifa hat syn stûdzje yn 'e rjochten (mei spesiale bilangstelling foar 'e rjochtsskiednis) kombinearre mei tale-stûdzje en is trochkrûpt yn it âldfrysk rjocht. Mar hy hat ek in libbene bilangstelling foar it moderne Frysk (tael en letterkunde).

3) Mei it *ekserpearen fan de recesboeken* is úteinset. Yn earsten koene wy fan wark foarsjen: H. v.d. Heide, H. Hornstra, J. Kingma, T. Wierda-Berends en E. Vellinga. Guon fan harren habbe al in stik wark ôflevere. Us tank dêrfoar.

De oare lju dy't har opjown habbe, sille noch in skoftke tiid dwaen moatte, om't net alle tekst yn ien kear ekserpt-ré wêze koe. Sa gau as dat it gefal is, sil ek harren in stik tekst tastjûrd wurde.

Meije wy op harren, dy't earder meidien habbe, fan 't simmer ek nochris in birop dwaen? In tasizzing fan harren soe ús wol nolkje.

It byinoar setten fan de underskate wurdfoarmen op 'e lemmata giet yntusken troch; dit is moedsum wark, dat ús foar gâns fraechtekens set en vrij hwat tiid yn bislach nimt, mar it moat nou ienris dien wurde, sille wy ea in wurdboek op 'e âldfryske oarkonden krije.

4) Juff.Boersma hat de *bibliografy* fan hwat der yn it Frysk oerset is (ont 1953 ta) dien krike. Dat hâldt net yn, dat der út boekútjeften en út ien of oar blêd net ris in oanfolling komme kin, mar it measte is nou grif wol byinoarswile. It materiael stiet neffens de tael fan it oarspronkelik en foar eltse tael op namme fan de skriuwer byinoar. Doel is, dat der nou in register makke wurdt op namme fan de oersetters. Earder as wy tocht hiene, docht ien en oar tsjinst, mei 't in promovendus oer oersettingen yn it Frysk gear sil.

Fansels kin elts, dy't op dit gebiet in ynljochting hawwe wol, by it Ynstitút torjochte.

5) It foarste nûmer fan "*Estrikkens*" is der by de lju, dy't wy it tastjûrd hawwe, goed ynfallen. Us bisykjen: midfryske teksten yn in bitroubere foarm út to jaen, wurdt tige wurdearre en wy hoopje dêr dan ek mei troch to gean. Oan nije nûmers wurdt op dit pas al arbeide.

Wy hawwe nû. 1 takomme littien aan taalkundigen, dy't mei de stûdzje fan it midfrysk piele en aan har, dy't in eksimplaer oanfrege hiene. Moch-

ten wy hwa oer 'e holle sjoen hawwe of mocht it immen trochgien wêze, dat er in eks. freegje woe, wy hawwe noch in pear foar de wraek lizzen, mar great is it tal net.

6) De seis *winterlêzingen* binne efter de rêch. De hear J. Piebenga hold foar in folle Ingelske seale in nijsgjirrige ynlieding oer de Farøer en Iislân en ek foar de lêzing fan Dr. H. Bruch oer de skiednis fan de Fryske flagge wie fiks bilangstelling. Ien en oar sil grif foar ús in oantrún wêze om foar it kollegejier 1953/4 in nije rige lêzingen op priemmen to setten.

Foar de *Fryske philologysk-histoaryske rounte* spriek Mr. Dr. J.P. Winsemius út Delft oer 'Juridysk bistek, analyse fan inkelde teksten'; syn ynleding rôp in libbene diskusje op. It soe hiel wol doel hawwe, juristen en philologen faker oer kwestjes fan tekstuutjefte en tekstrityk meiinoar redendiele toitten.

7) It wurk oan it 4^e diel fan 'e *Aldfryske oarkonden* bigjint tekening yn to kommen. Op dit pas stiet de tekst fan sa'n 180 oarkonden op papier. It sil noch wol efkes oanhâlde ear't de ein to bisjen falt (binammen om't mij archyfundersiik op guon plakken needsaeklik wêze sil), mar nou't fotograef (de hear W.A. Ritskes), typster (Juff. Hanenburg) en kollasjonist (Mr. Gerbenzon) inoar sa treflik yn 'e hân wurkje, bigjint it op to einen.

8) *Prof. Dr. G. Gosses* (Zeist) stjûrde ús in pear *boeken* en in hiele rige oerprintsels fan eigen wurk; wy soene it op priis stelle, as mear lêzers fan har artikels in eks. stjûre woene aan de boekerij fan it Ynstítút.

**UT US SAMLINGEN
C. SPREKWURDESAMLINGEN.
a. de sprekwurden fan Burmania.**

1. (Burmania), Spreeckwoorden.

(Ljouwert, Prov. Bibl. v. Friesland, 213 HS)

Hânskrift fan 1614.

Opnamen: mikrofilm, notysjes fan J.H. Halbertsma (f2 en 3); p. 1; 66/67; 78/79 (e. 1-3) port. 20

2. (Burmania), Spreeckwoorden.

(Ljouwert, Friesch Genootschap, V-c-9)

Hânskrift fan S.A. Gabbema, midden 17^e ieu.

Opnamen: mikrofilm fan forskate bls. (net paginearre) út 'e kopy fan 'e sprekwurden fan Burmania en út 'e oanfollingen fan Gabbema (e. 21, 22, 25, 26); hjirfan e. 21 út 'e sprekw. f. Burm., it oare oanfollingen.

Opname: neg. fotokopy fan ien bls. (10 eks.) port. 20

3. (Burmania), Spreeckwoorden.

(Ljouwert, Friesch Genootschap, IV-d-44)

Hânskrift fan E.Wassenbergh, 18^e ieu.

Opname: mikrofilm fan p. 1 (e. 16) en fan oanfolling (e. 17) port. 20

b. R. Bogerman, Rijmspreuken

1. R. Bogerman, autograaf-hânskrift.

(Ljouwert, Prov. Bibl. v. Friesl., 364 HS)

Hânskrift út 'e 16^e ieu.

Opname: nammelist. Appendix de loquela Frisonica en fol. 145r en fol. 175r fan 'e sprekwurden (g.7-11) port. 20

2. *R. Bogerman, Rijmspreuken.* (Ljouwert, Friesch Genootschap V-c-9)
sj. boppe, C. a. 2 (Hs. S.A. Gabbema) (Opn. : mikrofilm e. 25) port. 20

3 *R. Bogerman, Rijmspreuken.* (Ljouwert, Friesch Genootschap, IV-d-44)
sj. boppe C-a-3 (Hs. Wassenbergh) (Opn. : mikrofilm e. 17) port. 20

c. Oare kolleksjes

1. *S.A. Gabbema, oanfollingen op 'e sprekwurden fan Burmania* (Ljouwert, Friesch Genootschap, V-c-9)

sj. boppe, C-a-2 (Hs. Gabbema) (Opn.: mikrofilm e.22 en 26) port. 20

2. *J. Hilarides, Oanfollingen op 'e sprekwurden fan Burmania.*
(Ljouwert, Friesch Genootschap, V-c-9)

sj. boppe, C-a-2, Opn.: plaat (9 bij 12) fan 1 bls. (pl. 18) port. 20

3. (*P. Scheltema*), *Ien toezind tua aodde Friesche Spreckwirden.*
(Ljouwert, Prov. Bibl. v. Friesl., 216 HS)

Hânskrift (autograef) 18e ieu.

Opname: mikrofilmopn. fan p. 10 (e.18) port. 20

d. Aldfryske brieven.

1. *brief fan Bucho fan Aytta oan in ûnbikende.*
(Ysbrechtum, hûsarch. Epemastate, 100a)

Origineel, 16e ieu. Opname: negat. fotokopy (10 eks.) (fan foto Dr. Sipma) port. 29

2. *brief fan Epa Lyauckama oan syn broer.*
(Ysbrechtum, hûsarch. Epemastate, 35)

Origineel. 16e ieu.
Opname: negat. fotokopy (10 eks.) (fan foto Dr. Sipma) port. 29

3. *brief fan Gerold en Lutzia fan Herama oan ûnbikenden.*
(Ysbrechtum, hûsarch, Epemastate 61)

Origineel, 16e ieu,
Opname: foto's (13 bij 18) (7 eks.) (fan negat. Dr. Sipma) port. 29

4. *brief fan Kempo Hotnije oan syn broer.*
(Ljouwert, Friesch Genootschap, Sminia-arch, 1411⁴)

Kopy? 16e ieu.
Opname: mikrofilm rol 10 nû. 5 port. 29

5. *twa brieven fan Jarich fan Dekama oan Sydts Tiaerde, 1526, Juny 11.*
(G.A. Frjentsjer, Coll. Banga, Varia II, 2)

Originelen, 16e ieu (1526).
Opname: mikrofilm rol 9, nû. 1-9 port. 29

O A R K O N D E F Y N S T E N

(Gent, Koll. Kleaster Wite Nonnen, Ljouwert, III).

28. *Tiard Burmannie, Tiard Eelkesz, Gherrit Timensz, en Buwa Smid,* fâden fan it Hillige Sacramentsgild en fan 'e earmen jowe kwitânsje oan *Hemma Oddaz*, en *Houck* syn wiif foar de ûntfangst fan fivenfjirtich inkele rynsgulden as vrijkeap of ynlossing fan trije rynsgoune rente op it

guod to *Wanswert* yn *Wyrdstra buren*, dêr't *Onna* en *Sipka* syn soan op wenje, dy't *Gherbit Mennama* silliger de earmen neilitten hat, en dy't *Ghercka Tzessens* of *Kemmingha* festige hie foar it loskeapjen fan *Gherbit*

1507, freeds voer sinte Jacobsdey apostel (July 23)

orig. papier, 1 opdr. segel.

Rol 69, 31 port. 61

Forl. nû. 68, 70.

29. *Liue Viggersz*, wenjende to *Vanszert* jowt folmacht oan *Itske Douisz, Huucke*, syn susters soan en *Gerliff Haye* z. syn sweager om to prosedearjen tsjin 'e erven fan *Maester Hemmo* silliger oer bisit en eigendom fan syn heite staten en guod to *Vanszert* to *Boenmeer*(?), dêr't *Tattzie* op wennet

1526, xij dej februarij (Febr.12)

auth: kopy fan auth. kopy (XVIth) ûndertekene.

Rol 69, 32 port. 61

30. *Hette Dekama*, grytman oer *Baerderadeel* jowt konsent oan *Wybe gerrytz*. boargemaster fan *Lyoerd* dy't as sibbe en swette nadere hat de keap fan ien pouwsmijtte en ien eins nijlân op *Bosumma nijland*, oer heech en leech yn 'e trettjin pouwsmijtte, dy't *Peter Mauriciusz*. nou brûkt, dy't oarspronkelik *Sicko Jarichz*. en *Syouck* syn wiif koft hiene fan *Sybrin Bottaz*. to *Rauwert*

1520, in profesto mihaelis (Sept. 28)

orig. papier., 1 oerplakt opdrukt segel en ûndertekening.

Forl. nû. 49

Rol 69, 33 port. 61

31. *Hans Auckles*, pastoor in *Wanswert* en *Folkert Jacobz* bepalen als zoenlieden de betalingsvoorraarden tussen *Ryscke Bolama*, en *Sybbet Aggaz*. voor een huis en stede in *Lyewerden*, by *Kammijnghe hoern*, bewoond door *Aeffke van Bolswert*

(15) 29, xi dach decembris (Dec. 11).

orig. papier, ondertekend, en 2 onderschriften, waarvan 1 Ofri. Rol 69,34 port. 61

32. *Tzalingh Sydsz. Jeppama* grytman oer *Ferwerderdeel* jowt *Hemma Oddaz*. konsent op e keap fan 7 pouwsmijtte lân út *Boynghweerstra* gued to *Wanswert*, koft fan *Aesgha Peersz*. en *Bouck* syn wiif.

(1505?) opten tonresdey ney *Lamberti episcopi* (Sept. 18)

orig. papier, 1 oerplakt, opdrukt segel.

Rol 69,35 port. 61

Forl. nû. 20.

33. *Jwlius van Botnya*, ridder, verklaart dat hij in 1514 consent heeft gegeven aan *Meyster Hemmo Oedaz*. op de koop van 1 pondemaat land te *Wanswert van Gossa Wopkez* en *Jets* diens vrouw, en op de koop van nog een pondemaat, van *Gryet Kempedoc(h)ter* (?)

1525, den xxix^{ten} Maercij (Maart 29)

orig. papier, ondertekend.

Rol 69,36 port. 61

34. *Ghoslick Ghabbaz*., wenjende to *Steens* forkeapet en leveret oan *Hemma Oddaz*. to *Leowlerd* en *Houck* syn wiif de eigendom fan de steed en finne to *Wiswert*, dy 't *Albert* nou brûkt en hiert, en dêr't *Kateryn* silliger, *Foppa Mathysma* wiif in rinte op koft hat fan 4 rynsg., en hy jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.

- 1510 freeds ney hillige sacraments dey (Maeije 31)
 orig. pap., 1 opdrukt, oerplakt segel. Rol 69, 37 port. 61
35. *Schelta Tiarda*, grytman oer *Dantummadeel* jowt *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif konsent op 'e keap (dd. 1508, vigilia mathie apostoli (Febr. 24)) fan in guod to *Radetzerka* koft fan *Ghossa Jelghersz.* en ôfkomstich fan *Sywrd Humkama*, en op' e keap (dd. 1508, altera Matthias apostoli (Febr. 26)) fan 5 pounsmjritte miedlân c.a. to *Radetzerka*, "by dyo Weel oft ghae wy", koft fan *Foeck Feddama*.
- 1508, iijde dey in Julio (July, 3)
 orig. papier, 1 opdrukt segel, dat oerplakt west hat.
 Forl. nû. 62, 64, 64a, 65. Rol 69,37a port. 61
36. *Lud Buwa dochter* forkeapet en leveret mei konsent fan forloofde *Fecka Claesz.* oan *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif (nift fan Lud) 1 1/2 pounsmjritte lân út 6 pounsmjritte to *Ferwert in dae Jeerns*, tusken de *nye* en de *aulde dyck* en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.
- 1509, Fabiani ende Sebastiani martyrum (Jan. 20)
 orig. pap., 1 opdrukt segel. Rol 69, 38 port. 61
 Forl. nû. 50,53.
37. *Rinthyte Backer* en syn wiif *Katherina* forkeapje en leverje oan *Vibe Gerrytz* en *Siouck* syn wiif twa kougong yn *Fleestera fenna* en jowe kwitânsje foar biteljen fan 'e priis.
- 1503, den xvj^{ten} dei in May (Maeije 16)
 orig. papier, 1 opdrukt segel. Rol 69, 39 port. 61
38. *Sytze Flaringhe* forkeapet en leveret oan *Gherick Botaz.* 5 pounsmjritte miedlân to *Rada Tzerka* en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.
- 1499, up aller zielen dey (Nov.2)
 orig. papier, 1 opdrukt segel. Rol 69, 40 port. 61
39. *Gherliff Jeppaz.*to *Ghetzercka* forkeapet en leveret oan *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif 6 pounsmjritte miedlân op *Wynsera land*, by *Offa mer*, jowt kwitânsje foar bitelling fan'e priis, en hiert it lân foar in jier.
- 1508; opten monendey ney Ludgeri episcopi (Maert 27)
 orig. papier, 1 opdr. segel Rol 69, 40 port 61
40. *Low Doyngha*, grytman oer *Ydaerdera deel ende Hem* jowt konsent oan *Wyba Gherritsz,* skepen to *Leowerd* en *Syouck* syn wiif op 'e keap fan 5 pounsmjritte út *Bernsera gued to Raerd*, koft fan *Eda Sipkaz.*
- 1506, Vigilia assumptionis beatae Mariae virg. (Aug. 14)
 orig.papier, 1 opdrukt, oerplakt segel Rol 69, 42/43 port. 61
41. *Peter Kamstera* en *Rijnsk* syn wiif forkeapje en leverje oan *Arnd Hindrick soen* de stiennen *kemnada*, de muorre, dêr't *Bernts hûs* op stiet c.a., dy't om it hôf giet, en de beammen yn it hôf, en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.
- 1475, dis vrijdagis na ws liawa hera hijmlfers deij (Maeije 5)
 orig. papier, 1 opdrukt segel. Rol 69, 44 port. 61
42. *Hemma Oddaz.* to *Leowerd* forklearret, dat er mei *Harmen Peterz. flaesckhouwer* in roal oangien is sadat er Harmen oerdraecht syn hûs en

skuorre op 'e hoeke fan 'e *Spylmans streta* en dêrfoar weromkriget Harmen syn hûs en skuorre by *Nyahow* plus 80 inkelgounen; hy jowt kwitânsje foar bitelling fan it jild en forhiert it steed aan Harmen.

1513, opten ij dey Maij (Maeije 2)

kontemp. kopy mei ûnderskrift f. Hemma Oddaz.

Rol 69,45 port. 61

42a. *Harmen Peterz. flasckhouwer* en *Lol Lolla dochter* syn wiif, wenjende to *Leowerd* forklearje, dat hja mei *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif in roal oangien binne, sadat hja krige hawwe it hûs en de skuorre op 'e hoeke fan 'e *Spylmans streta* en dêrfoar jown hawwe harren hûs en skuorre by *Nijahowstra tzercka* (steande op 'e steed fan Hemma en Houck), mei 80 gouden rynsg. ta; hja sille jiers trije goune hier jaen.

1513, opten xxiiij^{ten} dey in Mayo (Maeije 24)

orig. papier, 1 opdr. oerpl. segel.

Rol 69, 45 port. 61

43. *Tiard Eelcksz.* forkeapet en leveret oan suster *Welmoet, Hemma Oddaz. dochter*, it stiennen hûs mei *den steed toe dat foerhuijs ende dae kammennade myth den muren omt hoef*, c.a. en jowt kwitânsje foar bitelling fan de priis.

1524, deijs neij sancte lucas evangelista (Okt.19)

orig.papier, 1 opdrukt segel.

Rol 69, 47 port. 61

44. *Poppa Epez.* en *Hylck Foppa Jeldsma dochter*, wenjende to *Aulda Rotna in Schoterland* jowe *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif kwitânsje foar bitelling fan 'e stien fan it hûs en op it hiem fan *Jeldmsa* to *Wanswert* en drage harren de eigendom fan dy stien oer.

1513, opten snyond ney Viti et modesti (Juny 18)

orig. papier, 1 opdrukt segel.

Rol 69, 48 port. 61

45. *Peter Petersz. Aylwa* forkeapet en leveret oan *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif syn lân to *Wanswert*, noard fan 'e *Ee*, dy't *Hera* nou as hierder brûkt, en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.

1507 snyonds ney sinte Johannes dey baptista Nativitatis (Juny 26)

orig.papier, 1 opdrukt segel.

Rol 69, 49 port. 61

46. *Willem Knokenhouwer Jansz.* en *Fokel Ryoerd scriwers dochter*, syn wiif, to *Leowird* yn 'e *Haeghe streta* forkeapje en leverje oan *Henmma Oddaz.* en *Houck* syn wiif it steed dêr't hja op wenje, jowe kwitânsje foar bitelling fan 'e priis en hiere it steed fan 'e keaper.

1512 op hellich paeske joud (April 10)

orig.papier, 1 opdrukt segel.

Rol 69, 50 port. 61

47. *Tzalingh Sydsz. Jeppeema*, grytman oer *Ferwerderdeel* jowt *Hemma Oddaz.* konsent op 'e keap fan *Syorda gued* to *Wanswert*, dat er koft hat fan *Ayliff Hemmama*, dit nettsjinstande forset fan *Gherbit Muckama* (út namme fan syn wiif) dy't syn forset net forfolge hat.

15(04?) xv^{en} dey Septembris (Sept.15), freeds voer exaltacionis sancte crucis (Sept.13) (hoe to kombinearjen is net dûdlik)

orig.papier, 1 opdrukt oerplakt segel. Rol 69, 51 port. 61

Fl. nû. 17, 18, 19.

48. *Griet Kempis dochter* forkeapet en leveret mei konsent fan har heit oan *Hemma Oddes.* en *Houck* syn wiif 1 pounsmiitte miedlân op *Wanswerder*

hemmerick, lizzende op *Wanswerde mede*, jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis en biëdiget de rjochtshanneling.

1514, op een Woensdey nae sinte Elyzabeth Vidue (Nov.22)

orig.papier. 1 opdrukt, oerplakt segel + ûndertekening. Rol 69,52 port. 61

49. *Sibren Bottez.* to *Rauvert* forkeapet en leveret aan *Sijcko Jarichz.* to *Aesterwerum* en *Syowck* syn wiif 1 pounsmjritte en 1 einze nijlân op *Boesme Nyland* oer heech en leech, en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.

1520, den nijoegenteensten Aprilis (Apr. 19)

orig.papier, 1 opdr., oerpl., segel mei ûnderskrift fan Sicka Jarichz. Fl. nû. 30

Rol 69, 53 port. 61

50. *Rentia Buwaz.* forkeapet en leveret aan *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif syn part (1 1/2 pounsmjritte) yn 6 pounsmjritte lân to *Ferwert in dae Jeerns*, tusken de âlde en de nije dyk, en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.

1508, op sinte Aghate dey Joncfrou (Febr. 5)

Orig.papier, 1 opdrukt segel Rol 69, 54 port. 61

Forl. nû. 36

51. *Jan IJsbrenz.* en *Barbara* (*alias: Hansck*) *Attadochter* forkeapje en leverje aan *Wibe Gerrijtz.* en *Syouck* 6 pounsmjritte oer heech en leech to *Raerd út Bernsera gued* bilestige mei in jierlikse rente fan 3 stûren foar *Rinths*, suster fan Barbara, en jowe kwitânsje foar bitelling fan de priis.

1520, opten fyftten dey in maio (Maeije 5)

Orig. papier, 1 opdrukt segel. Rol 69, 55/55a port. 61

K O A R T E M E I D I E L I N G E N

1. Lyk as forline jier forskynt nûmer 3 fan "Us Wurk" foar de fakânsjes. Dit hâldt yn, dat nûmer 4 wolris in skoftsje op him wachtsje litte kin. De lêzers moatte dus net to gau ûnforduldich wurde.
2. Wy kriegen boeken en oerprintsels tastjûrd fan B. Brouwer (De Haech), R.S. Roarda (Ljouwert) en it Noardfrysk Ynstítút. Us tank!
- 3). Nûmer 2 fan de "Estrikken" (in stúdzje fan Dr. W. Krogmann oer de Fryske Runen) is ré. Wy hawwe in eksimplaer stjûrd oan de adressen, dy't neffens ús bitinken dêr alderearst foar yn 'e bineaming kamen. Mochten wy hwa forgetten hawwe, dan moat dy him mar opjaen. Net to lang wachtsje, hwant de foarrie is biheind. Estrikken nûmer 1 kinne wy net mear leverje.
4. Yn 'e lêste tiid kamen ús wer in stikmannich stúdzjes ûnder eagen, dêr't ek de lêzers fan "Us Wurk" faeks bilang by hawwe.

H.J.Keuning, Het eerste hoofdstuk van de bewoningsgeschiedenis der drie noordelijke provinciën. (Tijdschr. voor econ. en sociale gesch. jg.44, no. 3. Mrt.1953). *F. Bock*, Friesland und das Reich (Emder Jahrbuch XXIII (1953), S. 5-35); *W. Krogmann*, Der Name Emden (ibidem. S. 115-122); *E.O. Kuujo*, Der "sante boda" einiger Friesischer Rechtsquellen (ibidem, S. 123-126); *M. Lorenzen*, Das Beowulf-Lied und die Friesen (mei in Noardfr. oersetting fan Beowulf 1064-1097) (Jahrbuch des Nordfries. Instituts III, S. 42-44); *A. Johannsen*, Die älteste sprachliche überlieferung der Wiedingharder Mundart (ibid. S. 45-48); *G. Carstens*, Die heilige Insel (ibid. S. 53-148); ek bifettet dit Jahrbuch fersen (Mooringer Mundart) fan A. Johannsen en A. Boysen en oersettingen fan H.C. Anderssen, Prinsessen paa Aerten yn it Noardfrysk (Föhr) (dêrút yn it Heechdútsk), yn it Platdútsk en yn it Westerlauwersk Frysk.

5. Tonei sil mear as it gefal plichte to wêzen yn 'e bydragen fan "Us Wurk" de klam lein wurde op lytse stúdzjes oer âldfryske wurden. Mochten der ûnder ús lêzers guon wêze, dy't dêr niget oan hawwe en ek ris oer twivelpunten gear wolle, dan hoege hja har mar by ús to oppenearjen. Wy stjûre dan wol in listke fan gefallen, dêr't wy hwat mei fêst sitte.

6. *Meiwurkers*. Mei de biwurking fan de Snitser Recesboeken sjit it moai op. Mar wy binne der noch net! It âldste stik is nou ekserpearre.

It jongere stik binne mei to set: J. v.d. Baan, T. Wierda-Berends, Jfr. U.J. Boersma, Jfr. U. Heeringa, J. Kingma.

In swierrichheit op 't stuit is, dat de tekst fan dit stik foar in part noch net ekserpt-ré is. Dat sil meitsje dat ús ekserpearders fan 't simmer sa nou en dan effen lins krije. By 't hjerst rekkenje wy ús minsken wer foarhâlde to kinnen, om dan by 't winter mei it ekserpearjen ré to kommen. Foar dat lêste stadium soene wy wol wer de romte fan ekserpearders habbe wolle.

Der binne noch 21 "boekjes" (dws. katernen) to ekserpearren. As wy der nochris 15 ekserpearders by kriegen, dy't elk ien boekje foar har rekken namen, dan koe it kerwei mei in boekje de man yn in tiidsbistek fan in heal jier birêdden wurden.

Hwa jowt him (har) noch op?

U T U S S A M L I N G E N
e. Oudfries. Varia.

1. Psalmfragmint.

(Grins. Universiteitsbibliotheek, Hs. 404)

Hânskrift fan ± 1200, ien blêd.

Opnamen: foto (13 by 18) fan 'e lêsberre kant (negat. Dr Sipma),

microfilm neg. minne kant: h. 31, o. 33

microfilm neg. goede kant: o. 31

microfilm neg. mei gielfilter (goede k.)

o. 32

id. id. (minne k.)

o. 34

microfilm neg. mei grienfilter (id.)

o. 35

microfilm neg. mei readfilter (id.)

o. 36

panchrom, microf. neg. (id.)

o. 21, 22

id. (goede k.)

o. 19, 20

id. mei readfilter (minne k.)

o. 23

id. mei grienfilter (id.)

o. 24

id. opnamen yn déetail fan forskate kladden, sonder filter, mei

grien- en readfilter.

o. 25-30.

microfilm neg. mei grienfilter fan 11 forskate kladden yn

déetail (minne k.)

o. 1-11

microfilm neg. by ultraiolet (minne k.) (mislearre) c. 1-3

id. id. mei grienfilter k. 11

plaat 9 by 12 infraread (minne k.) pl. 14, 19, 22

ultraiolet (minne k.) pl. 13

Ofdrukken fan alles: port. 4

2. "Bazeler Sermoenen"

(Bazel, Ms. F VII 12, fol. 147v-148v)

Hânskrift fan ± 1500.

Opnamen: pos. fotokopy (nei neg. fotokopy Prof. Dr W.J. Buma)

yn 10 eksemplaren port. 43

3. Ex-libris Low Broers.

(Leijen, Universiteitsbibliotheek)

oantekens, XV^{ex}. yn in eksemplaer fan it Byenboeck, ed. Peter van Os. Swol. 1488

Opname: microfilm fan 'e oantekens (opn. U.B. Leijen) n. 1

port. 47

f. Fryske Taelkunde.*1. R. Bogerman, List fan persoansnammen.*

(Ljouwert, Prov. Bibl. v. Friesland, 364 HS)

Hânskrift XVIe ieu.

Opnamen: microfilm neg. fol. 17r en 21r: g.7,8.

port. 20

2. R. Bogerman, Appendix de loquela Frisonica,

(Leovardiaæ, Biblioth. Provinc. Fris., 364HS)

Ms. saecul. XVI

Reproductio: volumen parvum photograph.: fol. 143r, : g. 10

port. 20

3. J. Cadovius Müller, Memoriale linguae Frisicae.

(Groningae, Bibl. Universitatis, P.E.J.P. 94)

Ms. anni 1692

Reproductio: copiam photographicam negativam fol. 89v/99r.

port. 25

4. J. Vlitius, [Fryske Wurdforklearringen].

(Lambeth Palace, Ms.783, p. 379).

Hânskrift midden XVIIe ieu

Opname: pos. fotokopy fan p. 379. 10 eks. (nei neg. fotokopy Dr Sipma)

port. 16

4. Johannes Hilarides, *Naamspooringen van het platte Friesk.*

(Leeuwarden Stedelijke Bibliotheek A.452)

Opname: alle beschreven pagina's.

Filmrollen 35 en 36

5. J.H. Halbertsma, *Lexicon Frisicum B.*

(Ljouwert, Prov. Bibl. 227 HS)

Hânskrift XIXe ieu

Opname: microfilm neg. fol. 455: e. 15

port. 31

7. J.H. Halbertsma, [Aantekeningen op de Spreeckwoorden van Burmania].

zie, I C a 1

port. 20

g. Fryske Letterkunde XVIe - XIXe ieu.

a. 16e ieu:

1. Rienck Hemmemma, *Rekenboeck off Memoriael*

(Leeuwarden, Friesch Genootschap II - b - 61)

Handschrift 2e helft XVIe eeuw.

Opname: Microfilm neg. van het hele handschrift.

Rol 108 a/b

b. 17e ieu:

1. Gysbert Japicx, *Wobbelke.*

(Oxford, Bodleian Library, Ms Junius 115a)

Hânskrift midden 17e ieu (autograaf)

Opname: neg. fotokopy (10 eks.) nei it faksimilé yn G.A. Wumkes, Bodders yn de Fryske striid. blz.268

port. 8

2. Hearre Japiks Sibranda, *Oon dy Selle* (promoasjefers op Tobias Gutberleth) yn: Tob. Gutberleth, *Dissertatio juridico-philologica inauguralis ad leg. 1, § 6.7.8.9. D. de Censibus. Franequerae, 1697.*

Opname: (titelblêd fan 'e dissertaasje en it Fr. fers) microfilm

q. 25 – 26

3. [anonym], *Op het twistboeck fen de geleerden Dirck Tadema.*

Yn: Theodorus Tadema, *Disputatio juridica de secundis nuptiis. Franequerae, 1698.*

Opname: (titelblêd fan 'e dissertaasje en it Fr fers)

microfilm q. 26 - 27

4. I.I. Tiensma, *Oon mijn wirde fruen den trog-geleerden iongfeint Ybe Fennema Wanneer hy te Frjentjer yn de haegge scholle ooner 't haegwijs-bestjoer fin du Heer Jan finder Waayen, sijn Mâster oer 't tjerke bedriuw fin 't Judsche volk, disputaerende oon alle fijn letter laepe lye besprongen wyerde.* Yn: Ibertus Fennema, *Disputatio theologica, in qua vera Hebraicorum rituum origo vindicatur contra J. Spencerum. Continuatio III. Franequerae, 1691.*

- Opname: microfilm titelblêd fan 'e dissertaesje en it Fr. fers. q. 27- 28
5. Vitus Ringers, Stichtelijk sang-prieel belommerd met het Hooge lied Salomons ende andere heilige gesangen, Franeker, 1686.
- Opname: microfilm van het hele boekje. Rol 154, 155, 156, 157
6. J. Arcerius, [Frysk promoasjefers]. Yn: Vota dicata solennibus auspiciis meritissimae inaugurationis, qua [.....] D. Petrus à Diemen [.....] titulis, honoribus ac dignitatibus juris utriusque doctoralibus [.....] insignitus et mactatus. Franekeræ. 1654.
- Opname: microfilm fan it hiele boekje. Rol 148, n° 1-7
7. J.A. Znitzer, [d.i. J. Arcerius], Op zijn Friesk. Yn: Applausus gratulatorius honori [.....] D. Petri Hayman quum [.....] in alma Frisiorum academia j.u.d. merito annunciatetur. Franekeræ, 1654.
- Opname: Microfilm fan it hiele boekje. Rol 148, n° 7 -11
8. J. Arcerius, Op zijn Friesk. Yn: Felicitati publicæ [.....] D. Cornelii Frisii cum in illustri Frisiorum athenaeo [.....] laurea doctorali [.....] insigniretur. Franekeræ. 1655.
- Opname: microfilm fan it hiele boekje Rol 148, n°-11-17
9. D.F.J.G., Oon doctir Bramy. Yn: Applausus gratulatorius in honorem [.....] D. Gerrardi Bramii [.....] cum [.....] SS. Medicinæ doctor publice renunciaretur. Franekeræ, 1655.
- Opname: microfilm fan it hiele boekje. Rol 148, n° 17-21
10. J. Arcerius, Op zijn Friesk. Yn: ΕΥΦΗΜΙΑΙ honori et famæ [.....] D. Hajonis à Canckebeer [.....] cum summos honores et privilegia in utroque jure [...] in celeberrima Frisiorum Academia Franequerensi [...] consequeretur erectae et sacratae a fautoribus et amicis sinceroribus, Franekeræ, 1656.
- Opname: microfilm fan it hiele boekje. Rol 148, n° 25-29
11. J. Arcerius, Op zijn Friesk, Yn: Carmina gratulatoria in honorem [.....] D. Johannis Wubbena [.....] cum [.....] lib. art. magister et philosophiæ doctor renunciaretur, Franekeræ [1659]
- Opname: microfilm fan it hiele boekje. Rol 148, 33-35 en 149. 1-8.
12. J. Arcerius, Op zijn Friesk, Yn: Applausus Academicci nomini ac honori [.....] D. Idzardi Bloemendal [.....] cum, in illustri Frisiorum academia Franequerensi [.....] iuris utriusque doctor publice crearetur, Franekeræ [1659].
- Opname: microfilm fan it hiele boekje. Rol 149, 8-16
13. J. Arcerius, Op syn Friesk Housmans. Yn: Applausus academci famae et honori [.....] D. Petri Mellema [.....] cum [.....] laurea doctorali in utroque jure insigniebatur [.....]. Franekeræ, [1659].
- Opname: microfilm fan it hiele boekje. Rol 150.

O A R K O N D E F Y N S T E N
 (Gent, Koll. Kleaster Wite Nonnen, Ljouwert, IV).

51a. *Kaerle*, Roomsche keyer, etc. geeft consent op de koop bovengenoemd 1527; den xij^{en} dach van Januario (Jan. 12)

- orig.papier, opgedrukt en overgeplakt secreetzegele en ondertekend:
Bauwetten. Rol 69, 56 port. 61
52. *Her Albert (Petri)*, persona to *Leckem* forkeapet aan *Hemma Oddaz*. skepen yn *Leowrd* en *Howck* syn wiif 4 pounsmitte finlân to *Wanswird* yn *Yelsma gued*, dy't *Hessel* en *Sack* hiere en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.
 1508. opten tongersdei ney *Judica* inden festa (April 13)
 orig.papier, 1 opdrukt segel + ûndertekening. Rol 69,57 port. 61
 Fl. nû. 69
53. *Jemma her Jwisma*, grytman oer *Ferwerder deel* jowt *Hemma Oddaz*. to *Leowerd* konsent op de keap fan *Jeldsma statha* to *Wanswert*, dy't er koft hat fan *Tzalingh Sydsz. Boetingha* en op 'e keap fan 1 1/2 pounsmitte lân út 6 pounsmitte to *Ferwert in dae Jeerns* tusken nije en alde dyk, koft fan *Lud Buwadochter*
 1509, den ix^{de} dey in Mayo (Maeije 9).
 orig.papier, mei 1 opdrukt, oerpl. segel. Rol 69, 58 port. 61
 Forl. nû. 11, 36
54. *Tzalingh Botinge* skinkt aan *Hemma* en *Houck* de stien fan *Jeldsmastatha ende landen*, dy't sines bleaun wie nei de forkeap fan 'e state sels aan harren.
 net datearre, mar nei Maeije 1509, mûglik yn 1513.
 orig.papier, ûndertekene. Rol 69,59 port.61
 Forl. nû. 11, 44
55. *Tzalingh Boetingha*, grytman oer *Ferwerder deel* jowt *Hemma Oddaz*. konsent op 'e keap fan 4 pounsmitte finne to *Wanswert* (dd. 1508, tonresdey ney *Judica* (Apr. 12)) en op 'e keap fan it fijrdepart fan 6 pounsmitte *in dae Jeerns* (1508, sinte agathe dey joncfrou (Febr. 5)).
 1508 snyonds voer *Trinitatis* (Juny 17)
 orig.papier, 1 oerplakt, opdrukt segel Rol 69,60 port.61
 Forl. nû. 50, 52
56. *Gossa Wopkaz.* en *Jets Meijnerts dochter* syn wiif, wenjende to *Marrum* forkeapje en leverje *Hemma Oddaz*. en *Houck* syn wiif, wenjende to *Leowerd* 1 pounsmitte miede mei it leechlân, dat dêr by heart, *op Wanswerdera hemrick* en jowe kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.
 1513, opten fyarde dey in mare (...) (Maert 4)
 orig. papier, 1 oerpl. opdr. segel Rol 69,61 port. 61
57. *Lyuwa Rompta* en *Auck Petersdochter*, syn wiif, wenjende to *Leowerd* forkeapje en leverje aan *Hemma Oddaz*. en *Houck* syn wiif 6 pounsmitte mieden op *Kamminghabwrstra hemrick* en jowe kwitânsje foar bitelling fan de priis.
 1507, opten freed *Pinxstra* (Maeije 28?)
 orig. papier, 1 opdrukt segel. Rol 69,62 port. 61
58. *Her Abe, prebendarius to Wanswert* forkeapet en leveret aan *Hemma Oddaz*. en *Houck* syn wiif 2 pounsmitte to *Wanswert*, dy't er koft hie foar de skyn op namme fan syn neven, jowt foar de wissichheit hypteek op al syn oare lân en guod, tsjinwurdich en takommend, en jowt kwitânsje foar bitelling fan 'e priis.

1510. deijs neij ws lijawe frowe deij Assumptio (Aug. 16)
orig. papier, 1 opdr. segel Rol 63, 69 port. 61
59. Jan Ians. en *Lolck* zijn vrouw verkopen en leveren bij wege van `niaer' aan *Wybe Gerrits* en *Siouck* zijn vrouw, wonende te *Lieuwerden* 2 pondematen land over hoog en laag in het goed *toe Beerns* in *Rauuerdergæ*, dat voor het overige al eigendom is van kopers, en geven kwitantie voor betaling van de prijs.
- 1525, opden xiij dach des maandes Augusti (Aug. 13)
orig.papier, 1 opgedrukt, overgeplakt zegel en ondertekening.
(taal: Nederlands met *sterk Friese* inslag)
Forl. nû. 71 Rol 69,64 port.61
60. Peter Petersz. *Aylwa* forkeapet en leveret aan *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif to *Leowerd* syn lânnen en rinten to *Wanswert* yn of by it guod *toe Boyngweer* súd fan 'e *Ee*, en jowt kwitânsje foar de priis.
- 1507, opten Monendey ney jnuocauit jn der festa deer is dy sneyn jnder passy
(Febr. 22)
orig. papier, 1 opdrukt segel en ûnderskrift Rol 69,65 port.61
61. *Dowa her Siuckisma* aan 'e iene kant, en *Remeren Tadama* en syn wiif *Katrym* aan 'e oare kant slute, mei tuskenkomst fan soenlu in roal fan lân, sadat Remeren en Katrym *Dowa Hebbemma statha ende land* jowe, en Dowa harren dêrfoar oerdraecht 23 pounsmjitten yn *Onnama statha* to *Wanswert*, mei foarbihâld fan niaerrjocht.
- 1470, op sinte maria dey natiuutatis (Sept.8)
auth.kopy (XVI¹), papier. ûndertekene. Rol 69, 66-67-68 port.61
62. *Ghossa Jelghersz.* forkeapet en leveret mei konsent fan syn mem en stypfaer aan *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif it guod *to Rade Tzerka* dat syn heit, *Jelgher Gossama* silliger fan *Sywrd Humkama* koft hie en jowt kwitânsje foar de priis.
- 1508, vigilia Mathie Apostoli (Febr. 23)
orig. papier, 1 opdrukt segel rol 69,69 port.61
Forl. 64, 64a, 35.

K O A R T E M E I D I E L I N G E N

- 1). Mei yngong fan it nije stúdzjejier is juffer U.J. Boersma as assistinte b.b. forfongen fan juffer J. Riemersma.
- 2). Yn'e fakânsjetiid hat Prof. Löfstedt út Upsala in bisite brocht oan ús Ynstitút.
- 3). Wy krigen wer oerprintsels en boeken fan de neikommende hearen: Prof. Dr. W.J. Buma, Prof.Dr. W.G. Hellinga, Dr. P.J.H. Vermeeren, M.K. Scholten.
- 4). De hear G. Meerburg joech ús oanfollingen op 'e bibliografy fan oersettingen yn it Frysk, de hear K. Dykstra sei ús guon ta.
- 5). Ds J.J. Kalma jowt allegeduerigen nije midfryske fynsten oan ús troch. Wy stelle sokke meiwurking tige op priis: de samling midfryske teksten wurdt sadwaende aloan folsleiner.
- 6). Utkommen is Estrikken III: Eelke Meinderts, Volle Gelok en Wolkomst Winsk, oon har Trogluftige Heegheden Willim de Vijfte ensfh. biwurke fan Chr. Stapelkamp. Wy hawwe de boekjes oan de fêste adressen forstjûrd, mar der binne jitte in stikmannich oer; hwa't net ien krite hat en dochs gading makket, moat him dus mar oppenearje.
- 7). Doel is it yn 1953 jit in nûmer fan Estrikken út to jaen: de útjefte mei ynlieding, oantekeningen en wurdelist fan in 17de ieuske almanak fan de hân fan de hear Kr. Boelens.
- 8). Ek yn de kommende kursus sille wer in rige winterlêzingen yn 'e Akademy hâlden wurde, dêr't ús meiwurkers frije tagong ta hawwe.

Dr. P. Sipma, âld-lektor fan'e Grinzer Universiteit, spriek Woansdei 14 Oktober, de jouns om 8 ûre oer: Onbiantwurde fragen oer de toponimy fan Westergo's terpegebiet.

Dr. H. Wiemann, Aurich, sprekt Moandei 9 Novimber, ek de jouns om 8 ûre foar ús oer: Die Bedeutung der Klöster für Ostfriesland, unter besonderer Berücksichtigung von Kloster Langen.

Mr. M. Oosterhout, Grins, sprekt Woansdei 2 Desimber, jouns 8 ûre, oan 'e hân fan in rige ljochtbylden, makke fan de hear H. de Vries, oer: Fryske topografy yn' e 18e ieu. De sprekkers nei de jierwiksel sille wy letter bikend meitsje; yn alle gefal meije wy jit rekkenje op ynliedingen fan J.J.Spahr van der Hoek en Prof. Dr. K. Roelandts, de earste út Drachten, de twadde út Leuven.

U T U S S A M L I N G E N

c. 18e ieu:

I. *Waatze Gribberts Bruyloft* (oersetting fan: Tewesken Hochtijdt, en: Tewesken Kinderbehr, út: Den Westvaelschen speelhuyn. Amsterdam 1661). Gedrwckt midden ynne wraad (1701).

(Ljouwert, Prov. Bibl. v. Friesl., 3184)

Opn. : mikrofilm fan it hiele boekje. Rol 40.

2. *F.H.*, Op it doktir meytzen fen dy rjuecht, in wittenschip trogkruwpene Douwe Balck. *Yn:* Dominicus Balck, Disputatio juridica inauguralis continens nobiliores aliquot juris controversias, quae circa pignora atque hypothecas imprimis usu venire solent. Franequerae 1706.

(Ljouwert, Friesch Genootschap 36 g 96)

Opn. ; mikrofilmreg. fan titelbl. en Fr. fers; rol 106, 1 en 166^A 9, 10, 15, 16.

3.[anonym], Oon dy trochleerde in firstàánige brauw Jong tzjerl Michel ten Hove [,] az hy ynne heage schoalle fin Frentjer to doktir ynne rjuwchten soe makke wurde. *Yn:* Michael ten Hovem Ad 1. Herennius Modestinus 63 Dig. de evictionibus et duplae stipulatione. Franequerae 1707.

(Ljouwert, Friesch Genootsch. 36 g 100)

Opn. : mikrofilmneg. fan p. 1 (titelbl. ûntbr.) en Fr. fers; rol 166, 2 en 166^A8.

4. [anonym], Oon dy trogleerde brauw jong tzjerl Johannis Pruessin, az hy ynne heage schoalle fin Frentjer doktir ynne rjuechtin schoe macke wirdde. *Yn:* Johannes Pruisen, S.F., Disputatio juridica inauguralis ad 1. XVII ff. de injusto, rumpto, irrito facto testamento. Franequerae 1708.

(Ljouwert, Friesch Genootsch. 36 g 102)

Opn.: mikrofilmneg. fan titelbl. en Fr. fers: rol 166, 3, en 166^A7.

5. *Jan Kouper*, Oon dy leape en troglearde Gysbert Nauta. *Yn:* Gisbertus Nauta. Disputatio juridica ad 1. Rogatus 33 D. Mandati, Franequerae 1715. (Ljouwert, Friesch Genootsch. 36 g 144)

Opn.: mikrofilmneg. fan titelbl. en Fr. fers; rol 166, 4 en 166^A6.

6. [anonym]; Op it doktir meitsin fen dy troglearde Piter Bourboom. *Yn:* Petrus Bourboom. Dissertatio juridico-philologica inauguralis, qua occasione 1. 3 ff de bon damnat. illustrantur et explicantur publicatio bonorum, privilegia dotum et quinque nobiliora capita publicorum judiciorum. Franecqerae 1715.

(Ljouwert, Friesch Genootsch. 36 g 146)

Opn.; mikrofilmneg. fan titelbl. en Fr. fers; rol 166, 5 en 166^A5.

7. [anonym], Oon dy trogleerde en forstàánige brauw jong tzjerl Burchardus ten Broeke. *Yn:* Burchardus ten Broecke, Dissertatio juridico-philologica de poena parricidii, occasione 1.9 in pr. ff, ad L. Pompej. de parricid. Franequerae 1717.

(Ljouwert, Friesch Genootsch. 36 g 158)

Opn.: mikrofilmneg. fan titelbl. en Fr. fers rol 166,6 en 166^A4.

8. *D. Heersma, S.S.M.C.*, Op het dockter meitsen van de trogwijsse en trop studere jong heer Bauke van Greven. *Yn:* Bavius a Greven, Disputatio juridica inauguralis de utilitate innoxia. Franequerae 1718.

(Ljouwert, Friesch Genootsch, 36 g 162)

Opn.: mikrofilmneg. fan titelbl. en Fr. fers; rol 166,7 en 166^A3.

9. [anonym], Op it dokterearrjen fin dy braawe tjerl, in schrandre jongfeint Sibren Alberts[,] den 30. finne saegsde móinne 1722. *Yn:* Sibrandus Reen, Dissertatio juridica inauguralis ad legem 9, ff. de stat. hom. Franequerae 1722.

(Ljouwert, Friesch Genootsch. 36 g 182)

Opn.: mikrofilmneg. fan titelbl. en Fr. fers rol 166,8 en 166^A1 en 2.

10. *D.M.B.F.S.S.T.E.P.S.*, Oon dy bystere gaauwe en vorstannige Jan fen Dotingh. *Yn:* Johannes a Dotingh, Disputatio juridica inauguralis de injuriis. Groningae, 1731.

(Ljouwert, Friesch Genootsch. 39 g 199)

Opn.: mikrofilmneg. fan titelbl. en Fr. fers; rol 166, 10 en 166^A13, 14.

11. AE.J.P.M.E., Op dij booskerij van Knillis Marten van Haersma en Wiskjen van Bouricius (1756).

(Ljouwert, Friesch Genootsch., IV d 57)

Opn.: mikrofilmopn. fan dit losse bledtsje Hs.; e. 31, 32, 33; Port. 31.

12. [anonym], Oon dy brauwe jonge Knillis Wassenaar da hy doctir waard. *Yn:* Cornelius Wassenaar, *Dissertatio juridica inauguralis de his quae in fraudem legis fiunt. Franequerae* 1767.

(Ljouwert, Friesch Genootsch. 36 h 4)

Opn.: mikrofilmneg. fan titelbl. en Fr. fers; rol 166,9 en 166^A11, 12.

13. F.H. van der Ploeg, De Burkerij of it boere bedrief, verdeeld yn fjouwer tieden fin it jier; as forjier, zimmer, herst en winter. Dokkum 1774.

(Ljouwert, Prov. Bibl. v. Friesl. , 3195^{TL}bis)

Opn.: mikrofilm fan it hiele boekje. Rol 39.

14. [anonym], Tajift op it Frieske boere almanack: byeltjoor brocht troch in boere soon yn Frieslaan. Ljouwert, Joh. Seydel, (1777?).

(Ljouwert. Prov. Bibl. v. Friesl., T en L. 3203)

Opn.: mikrofilm fan it hiele stik. Rol 13, nû. 9-17. Port. 49.

15.[F.H. van der Ploeg], Het jonge lieuws boosk, plesier spul. *Ut: Nieuw Harlinger almanach ...* 1780. Ljouwert, Joh. Seydel, 1779.

(Ljouwert, Prov. Bibl. v. Friesl. 3201 TL)

Opn.: mikrofilm fan it hiele stik. Rol 34.

16.E. Meinerts, Mengelwerken in rijm en onrijm. (Engwierum, E. J. Beintema)

Opn. : microfilm van het hele Hs. Rollen 14-21.

Uitgave van de Friese stukken: D. Simonides en Chr. Stapelkamp, De Fryske gedichten fan Eelke Meinerts út de jierren 1779-1783. Magnus-rige 6. Boalsert 1952.

17. E. Meinerts, De Kristen in zijnen waren stand.

(Engwierum, E.J. Beintema)

Opn.: microfilm van het hele Hs. Rollen 21 en 22.

18.D.Lenige, Mengeldichten.

(Leeuwarden, Prov. Bibl v. Friesl. 978 Hs)

Opn.: mikrofilmneg. van:

Oon myne Echtgeneate A. Ryemersma.

Op de vordjerdeij vin myn zoon Pieter Lenige, e.19,20. Port.31.

19. Zymen Gellerts, Jan finne Turk nomd.

(folgje:) De sliepende faem. De ferlegen vryer. De sprinkhoanne oppe weyn.

(almenakstikjes, XVIIIe ieu)

(Ljouwert, Prov. Bibl v. Friesl. 3203 T en L)

Opn.: microfilm fan dizze stikjes. Rol 13, nû. 2-8. Port. 49.

19e ieu. Westerlauwersk Frysk.

1. H. Amersfoortd. Op de jierdey fen mijn sweager, de fyfentwintigste fenne Simmermoanne 1825.

(Ljouwert, Friesch Genootsch. IV d 57)

Opn.: microfilmneg. fan it hiele Hs. e 27, 34. Port. 31.

2. *E. Halbertsma*, [brief oan W. Eekhoff, 1838].

(Ljouwert. Prov. Bibl. v. Friesl., coll. Eekhoff)

Opn.: microfilmneg. e 14

Port. 31.

3. [anonym], [Fryske fersen yn Iduna-stavering].

(Ljouwert, Friesch Genootsch. IV d 57)

Opn.: microfilmneg. fan:

Forgettin?

Da dea,

Bitsjuwgging oän Anka.

Forsiek oän Beeu. microfilmneg. e 35, 36.

Port. 31.

Sealterlânsk.

1. *J.F. Minssen*, [inkelde stikken Sealterlânsk]

Ljouwert, Prov. Bibl. v. Friesl., Selskiparchyf. Opn. fan it hiele Hs. mikrofilm rol 145, 146, 147.

20e ieu. Noardfrysk.

1. *I. Chr. Matzen*, Minn Ömrang Grötnis. Amrum 1930.

Opn.: neg. fotokopy fan fjouwer albums.

Port. 60.

O A R K O N D E F Y N S T E N

63. *Wytia Douwaz. inder Hommerts* jowt *Wyba Gerryts.* en *Syouk* syn wiif 7 pounsmjritte by *Sistra wey* yn roal en jowt kwitânsje foar de priis (???)

1491, wernsdeys ney Maya dey (Maeije 4)

orig.papier, 1 opdrukt segel. Rol 69,70 port.61

64. *Hessel Smeyngha*, wenjende to *Oenzerka* forklearret, dat op syn tuskensprekken *Jelgher Gossama* yn *Yselwald* koft hat fan *Sywird Humkema* to *Rode Tzerka* de lânnen, dêr't *Sywird* sels op wennet, foar fjouwer snees gouden rynsgounen

1502, vpten xvij dach mensis Februarij (Feb. 17)

auth.kopy út 1508. Febr. 24, papier, mei 1 oerplakt, opdrukt segel, dat lykwols heart by it folgjende stik. Rol 60,73 port .61

Forl. nû 35, 62, 64a (71 en 72 mislearre)

64a. *Johannes persona te Birghum* verklaart, dat te zijnen overstaan *Sytye* uit *Yselwolde* in het bijzijn van haar man, aan haar zoon *Gosse Jelghers* als huwelijksgoed heeft gegeven *Humkemagued*, zoals wijlen *Jelgher* dit heeft gekocht van *Sywird*

(1508, vicesima quarta die mensis februarii (Febr. 24))

orig. papier, 1 opgedrukt, overgeplakt zegel op één stuk papier met n° 64. cf. 35, 62, 64. Rol 69,73 port. 61

65. *Foeck Feddama* to *Oentzercka* forkeapet en leveret mei konsent fan *Abe Thysz*, syn sweager oan *Hemma Oddaz.* en *Houck* syn wiif to *Leowerd* 5 pounsmjritte miedlân c. a. to *Radetzercka* by dyo weel off ghae wey

1508, Al tera Mathie Apostoli (Febr. 25)

orig. papier, 1 opdrukt segel Rol 69,74. port. 61

Forl. nû 35

66. *Schelta Tiarda*, grytman oer *Dantumdeel* jowt *Hemma Oddaz.* konsent op de keap fan lân by *Rade tzerckera fen*, brûkt by *Wiggersma gued to Getzercka*, koft fan *Cherck Bottaz.*, en op 'e keap fan 5 pounsmitte miedlan dêr fuort by, koft fan *Rentia Rengher-sma* en *Hemck*, widdou fan *Jantia Renghersma* silliger.

1505, opten tonresdey ney lamberti episcopi (Sept. 18)

orig. papier, 1 oerplakt, opdrukt segel.

Rol 69,75 port. 61

Forl. nû. 67

67. *Gherck Bottaz.* to *Heerwey* forkeapet, roalet en leveret oan *Hemma Oddaz.* scriwer en *Houck* syn wiif *Wiggersma gued to Getzercka* c. a. lykas *Syds Aeltiaz.* dit nou brûkt, foar trije kougongen yn *Buwaweerstra fen* by *Leowlerd* en 32 gouden rynsgolden yn goud, 26 yn sulver en jitris 50 yn gongber jild; hy jowt kwitânsje foar de priis en jowt as wissichheit foar it rêtstich gebrûk, hypteek op al syn tsjinwurdich en takommend goed

1504; snyonds ney Fransisci confessoris, id est opten fyfte dey in Octobri (Ok.5)

orig. perk., 2 úthingjende segels

Rol 69,76 port. 61

Forl. nû. 66.

68. *Gerck Hemmynge* leveret oan *Gerbet Mynnama* 3 inkele gouden rynsgounen rinte (mei rjocht om to lossen foar 15 kear de rinte) op goed to *Wanswerd* yn *Wyrdstra buren*, dêr't *Onne* en *Sypka* syn soan op wenje, dit as útfiering fan in baer oer finzenis, skatting en oare misdieden, wiisd fan *Johannes*, abbet to *Dockum*, her *Hidda Kammynge*, her *Albert* to *Leckum* en *Renick Hettez*

net datearre, tusken 1502-1507. Forl. nû 28, 70.

konsept (?) papier net segele of ûndertekene.

Rol 69,77 port. 61

69. *Her Albert*, persona to *Leckum* erkent, oan *Poepa Molner* skuldich to wêzen tweintichsteheale inkelgoune út keap fan 4 pounsmitte yn *Ielsmagued* to *Wanswerd* en ûnthjit de bitelling dêrfan yn twa terminen

1507, opten xx dey in Junio (Juny 20)

mei oantekening, dat de earste termyn bitelle is (17 July 1507),

en mei in oantekening fan *Hemma* (Oddaz.) oer it oernimmen fan dit brief.

orig. papier, 1 opdr. segel

Rol 69,78 port. 61

Forl. nû. 52

70. *Her Johannes*, abbet yn *Dockum*, *Her Hiddo Kammyngha*, preester yn *Dockum*, *Her Albert*, persona to *Leckum* en *Renick Hettaz.* bisljochtsje as soenlu in skeel tusken *Gerck Hemmema* en *Gerbet Mennema* oer gewelt en finzenis

1502, freeds nei Omnyum sanctorum (Nov.4)

2 eksemplaren, orig.papier, 4 opdrukte segels

it twade eksemplaer mei ûnderskrift fan *Hemma Oddaz.*,

1508, in profesto petri ad cathedram

Forl. nû. 28 en 68.

Rol 69,79/80/81 port. 61

71. *Lyuwa Hettes*, grytman yn *Rauwerderhem* jowt *Vijba Jan Ripperts* konsent op 'e keap fan 2 pounsmitte lân en trije stûren rinte oer

heech en leech yn it goed to *Berns*, der't *Gerbren Tzerckz*. op wennet, en dêr't er de keap fan nadere hat

1526 den nijogende deiij Aprilis (Apr.9)

orig. papier, 1 opdrukt, oerplakt segel en ûndertekening

Forl. nû. 59 en 27

Rol 69,82 port.61

72. *Her Aebe* prebendaris to *Wânswert* forkeapet en leveret oan *coepman Doda* to *Lyowert* en *Katrym* syn wiif 3 pounsmjritte lân op *Wanswerda hemryck*, hijtende "dae xx ansa en dae xvi ansa", en jowt kwitânsje foar de priis.

1514, altera die *Cheertrudis virginis* (Maert 18)

orig. papier, 1 opdrukt oerplakt segel

Rol 69,83 port.61

73. *Symen tymberman* en *Rynke* zijn vrouw verkopen en leveren aan *Koepman Doede* en *Katrijn* zijn vrouw een enkel gulden jaarlijkse rente uit hun huis bij *Nye howe*, dat ze zelf bewonen en geven kwitantie voor betaling van de prijs.

1513, ipso die *Viti et Modesti martyrum* (Juny 15)

orig. papier, 1 opgedrukt zegel.

Rol 69,84 port.61

cf. 74

74. Antekening over skenking as aelmoes deur *Doede* ('onse faer') fan 'en enkele gulden rente út 'et hûs 'dat in ons fyter cant staet' en fan ander achterstallich geld, 'doe wij professij deden'

(Liwadders!) niet dateard, nae 1513 (\pm 1531? fgl. nû.73 en 77)

orig. papier, gyn segel

Rol 69,85 port. 61

75. *Goslick Gabbaz*. forkeapet en leveret oan *Katheryn Foppa wyf* 4 inkelgounen rente yn syn goed *bi da sisteren* en bihâldt him foar 2 jier it ynlossingsrjocht foar

1504, opden lettera dei in *Marcio* (Maert 2)

orig. papier, 1 opdrukt segel

Rol 69, 86 port.61

76. *Sippe Wigerz*. forkeapet en leveret oan *Fecke Gossez*. 4 klinkerden rente yn it goed to *Bonyemaer* to *Wanswirt* oer heech en leech en jowt kwitânsje foar de priis.

1506, den nyoghenende tweyntichsten dey in Maij(e) (Maeije 29)

orig. papier, 1 opdrukt segel

Rol 69, 87 port.61

77. *Doede Gerrydsz*. schenkt aan het *Nonnen cloester* te *Lyeuerden* 3 mansmad of 3 pondematen gelegen te *Vansuart* (?), nu in huur bij *Wpt Takoz*. om daarvoor met zijn vrouw *Katherina* te zijn in de eeuwige memorie

1531, op den achteenden dach in Decembri (Dec. 18)

orig. papier, 1 opgedrukt zegel en onderschriften van de getuigen. Rol 69,88 port. 61

78. Prior, subprior, patres de consilio, procurator en gemene broeders van het klooster van de Predikersorde te *Lijwart* verkopen en leveren, tot betaling van timmering aan het *dormiter*, aan *Hemma Oddaz*. en *Houck* zijn vrouw een huis en stede, hof en kleine steden alsmede een rente, alles te Leeuwarden en geven kwitantie voor betaling van de prijs.

1509 opden achtentwintichsten dach in die maen gheheten julius

(Juli 28)

orig. perkament, 1 uith. zegel

Rol 69,89 port.61